

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

**SMJERNICE
ZA PREVENCIJU SEKSUALNOG I RODNO
UTEMELJENOG UZNEMIRAVANJA U MINISTARSTVU FINANSIJA I
TREZORA BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, studeni 2020. godine

I - UVOD

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici održanoj 15.10.2019. godine usvojilo Informaciju o mehanizmima za efikasnu prevenciju i zaštitu od uznemiravanja na temelju spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u institucijama Bosne i Hercegovine, s Vodičem za poduzimanje efikasnih mjera za sprječavanje uznemiravanja na osnovi spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu u institucijama Bosne i Hercegovine. Nadalje su sva ministarstva i samostalne upravne organizacije zadužene da do kraja 2020. godine usvoje odluke o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na temelju spola, istu učine dostupnom svim zaposlenicima, između ostalog i putem svojih web stranica, te imenuju savjetnike/savjetnice za prevenciju uznemiravanja na osnovi spola i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu.

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je usvojilo Odluku o politici nulte tolerancije prema djelima seksualnog uznemiravanja i uznemiravanja na osnovu spola broj:04/1-02-3-7675-1/20 od 30.11.2020. godine. Predmetna odluka je učinjena dostupnom svim zaposlenicima u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine, te objavljena na službenoj internetskoj stranici www.mft.gov.ba. Ujedno je imenovana i savjetnica za prevenciju uznemiravanja na temelju spola i seksualnog uznemiravanja u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Odredbama članka 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj 32/10), propisano je da je poslodavac dužan preduzeti efikasne mjere u cilju sprečavanja uznemiravanja, seksualnog uznemiravanja i diskriminacije po osnovu spola u radu i radnim odnosima, te ne smije preduzimati nikakve mjere prema zaposleniku/ci zbog činjenice da se on/ona žalio/la na uznemiravanje, seksualno uznemiravanje i diskriminaciju po osnovu spola. Odredbama članka 86e. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/12 i 93/17), propisano je da je poslodavac dužan preduzeti efikasne mjere s ciljem sprječavanja nasilja na osnovu spola, diskriminacije, uznemiravanja, seksualnog uznemiravanja u radu i/ili u vezi s radom o mobinga, te ne smije preduzimati nikakve mjere prema zaposleniku zbog činjenice da se žalio na nasilje, diskriminaciju, uznemiravanja, seksualno uznemiravanje i mobing. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, Ministarstvo je pristupilo izradi Smjernica za prevenciju seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja (u daljnjem tekstu: Smjernice).

Smjernice predstavljaju skup mjera i radnji preventivnog karaktera koje se poduzimaju u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine radi sprječavanja seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja. Zaposleni u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine dužni su u svom radu poštovati i pridržavati se principa rodne ravnopravnosti, te voditi računa da svojim radnjama i postupcima ne čine seksualno i

rodno utemeljeno uznemiravanje. Sukladno tome, ovim smjernicama se utvrđuju standardi prepoznavanja seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja kao protuzakonitog i neželjenog ponašanja, te propisuje postupak za preventivno djelovanje u vezi s neželjenim ponašanjem na radnom mjestu i/ili u vezi s radnim mjestom.

Smjernicama se nadalje nastoji osigurati i promicati rodna ravnopravnost u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine, kako u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanja, tako i u cilju zaštite pojedinačnih ljudskih prava i sloboda zajamčenih Ustavom Bosne i Hercegovine, zakonima i drugim pozitivnopravnim propisima u Bosni i Hercegovini i obvezujućim međunarodnim dokumentima.

Svrha je Smjernica osiguravanje i promidžba profesionalnog, zdravoga i dostojanstvenog radnog okružja sprječavanjem pojava seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Cilj je Smjernica obrazovanje i podizanje svijesti zaposlenih u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine o protuzakonitosti i nedozvoljenosti seksualnog i rodno utemeljenog uznemiravanja, te rješavanje situacija kada postoji neželjeno ponašanje na radnom mjestu i u vezi s radnim mjestom uspostavljanjem i funkcioniranjem postupka za preventivno djelovanje – kao unutarnjeg postupka pomoći i zaštite u slučajevima neželjenoga ponašanja. Ovo znači da, s jedne strane, Smjernice promiču standarde ponašanja prema kojima se sa svim zaposlenima postupa s dostojanstvom i poštovanjem; dok s druge strane omogućavaju zaposlenima rješavanje problema neželjenoga ponašanja na povjerljiv način postupkom za preventivno djelovanje.

Izrazi koji su radi preglednosti u ovim Smjernicama dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

II - POJMOVNO ODREĐENJE UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA I RODNO ZASNOVANOG UZNEMIRAVANJA

Uznemiravanje predstavlja protivzakonito ponašanje koje je definisano različitim zakonima u BiH. Članak 5. stavak (1) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini propisuje da uznemiravanje predstavlja *“svako neželjeno ponašanje po osnovu spola kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba i stvoriti zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje ili kojim se postiže takav učinak”*. S druge strane, članak 4. stavak (1) Zakon o zabrani diskriminacije predviđa da se uznemiravanje *“smatra diskriminacijom u svakoj situaciji u kojoj ponašanje vezano uz spol, spolno izražavanje ili orijentaciju ima za svrhu ili čiji je efekat povreda dostojanstva lica i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog ambijenta”*. Oba navedena zakona

propisuju zabranu uznemiravanja, predviđaju zaštitu od uznemiravanja i sadrže sankcije za uznemiravanje.

Uznemiravanje se, između ostalog, manifestuje i kroz svoje posebne oblike: seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje. Seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje, koje Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH definiše kao uznemiravanje po osnovu spola predstavlja zabranjeno ponašanje. Da bi postojalo seksualno i/ili rodno zasnovano uznemiravanje, potrebno je da se radi o neželjenom ponašanju. Neželjeno ponašanje je ponašanje koje osoba na koju je ovakvo ponašanje usmjereno nije izazvala ili tražila te ga je smatrala ponižavajućim ili uvredljivim. Da li je ponašanje u konkretnom slučaju neželjeno, predstavlja subjektivno pitanje – i procjenjuje se iz perspektive osobe koja tvrdi da je izložena neželjenom ponašanju (koje može predstavljati seksualno ili rodno zasnovano uznemiravanje). Prema tome, ovakvo ponašanje postoji nezavisno od toga da li osoba koja je počinila takvo ponašanje ima spoznaju o neželjenom karakteru preduzete radnje. Nebitno je da takvo ponašanje drugima nije nepoželjno, ili je ranije prihvatano u datom radnom okruženju.

Uznemiravanje (seksualno i rodno zasnovano) može biti vertikalno – između nadređene i podređene osobe (bez obzira koja osoba vrši uznemiravanje) i horizontalno – između osoba gdje nije prisutan odnos nadređenosti, odnosno podređenosti. Seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje nije ograničeno na radno mjesto, može se desiti i izvan radnog mjesta i/ili van radnog vremena. Bitno je imati u vidu da seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje (odnosno određeni njegovi oblici) mogu predstavljati i krivično djelo prema Zakonu o ravnopravnosti spolova Bosne i Hercegovine, te da rodno zasnovano uznemiravanje može predstavljati poseban oblik diskriminacije prema Zakonu o zabrani diskriminacije.

Seksualno uznemiravanje je neželjeno ponašanje seksualne prirode, zbog kojeg se određena osoba osjeća uvrijeđeno, poniženo ili zastrašeno. Neželjeno ponašanje mora sadržavati seksualni element, konotaciju ili implikaciju kako bi se okvalifikovalo kao “ponašanje seksualne prirode“. Seksualno uznemiravanje može se sastojati od različitih oblika verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja seksualne prirode koje osoba koja je izložena ovom ponašanju ne želi. U nastavku teksta dati su primjeri ponašanja koja se mogu podvesti pod seksualno uznemiravanje.

Verbalno ponašanje odnosi se na riječi odnosno zvukove koje osoba iskaže ili izrazi, a može ih iskazati usmenim odnosno pismenim putem. Primjeri verbalnog ponašanja, između ostalog, su:

- Zahtijevanje dodira, zagrljaja
- Upućivanje seksualnih prijedloga
- Upućivanje uvreda, komentara, opaski ili aluzija seksualne prirode
- Neželjeni pozivi za sastanke, flertovanje ili traženje seksualnog odnosa ili seksualnih usluga

- Neželjena pitanja o seksualnom životu
- Upućivanje uvredljivih viceva, seksualnih šala i dobacivanje
- Komentiranje nečije seksualne (ne)privlačnosti
- Pisanje seksualno eksplicitnih ili sugestivnih (SMS i e-mail) poruka ili pisama
- Širenje seksualnih glasina (uključujući i online)
- Uvjetovanje ostvarivanja beneficija i napredovanja na poslu seksualnim uslugama
- Prijetnje kažnjavanjem osobe koja odbija udovoljiti seksualnim ponudama.

Neverbalno ponašanje obuhvata sva ponašanja, odnosno izraze od strane osobe koji ne obuhvataju riječi odnosno zvukove, naprimjer izraze lica, pokrete tijelom ili simbole. Neverbalno ponašanje obuhvata, ali se ne ograničava na:

- Gestikulacije i insinuacije koje upućuju na imitaciju seksualnog odnosa
- Izlaganje, prikazivanje ili slanje pornografije, seksualno eksplicitnih slika, karikatura ili postera ili drugih seksualnih slika (uključujući i online).

Fizičko ponašanje odnosi se na svako seksualno ponašanje osobe koje uključuje kontakt s tijelom osobe koja je izložena neželjenom ponašanju. Fizičko ponašanje obuhvata, ali se ne ograničava na:

- Dodire seksualne prirode, zagrljaje, poljupce
- Štipanje, milovanje, udaranje, stiskanje druge osobe
- Nepotrebne fizičke kontakte s tijelom druge osobe i nepotrebnu bliskost (invazija osobnog prostora)
- Fizičko nasrtanje i napad.

Rodno zasnovano uznemiravanje je neželjeno ponašanje u vezi sa pripisanim rodom osobe, kojim se omalovažava, ponižava ili vrijeđa osoba u njenom svojstvu kao muškarca ili žene. Podrazumijeva neželjeno verbalno, neverbalno i/ili fizičko ponašanje vezano uz pripadnost osobe određenom rodu. Prema tome, predstavlja vrstu uznemiravanja koje se vrši zbog rodni uloga žena i muškaraca u društvu, odnosno rodni uloga koje se smatra da žene i muškarci trebaju da vrše.

Rodno zasnovano uznemiravanje može se dogoditi ako su osobe maltretirane za ponašanje koje se percipira kao stereotipno karakteristično za njihov rod, ili zbog toga što ponašanje nije u skladu sa stereotipnim predodžbama o muškosti (rodni ulogama i karakteristikama muškaraca) i ženstvenosti (rodni ulogama i karakteristikama žena). Primjera radi, rodno zasnovano uznemiravanje može uključivati ponašanje koje namjerava nametnuti i/ili pojačati tradicionalne heteroseksualne rodne norme, npr. dominantni muškarci – podređene žene. Za razliku od seksualnog uznemiravanja, rodno zasnovano uznemiravanje nije generalno motivisano seksualnim interesom ili namjerom. Češće se zasniva na neprijateljstvu, te predstavlja pokušaj da se kreira okruženje u okviru kojeg se osoba na koju je uznemiravanje usmjereno osjeća nepoželjnom. U nekim slučajevima, rodno zasnovano uznemiravanje može imati isti oblik kao i uznemiravanje na osnovu seksualne orijentacije, ili tzv. homofobno maltretiranje. Primjeri rodno zasnovanog uznemiravanja, između ostalog, su:

- Upućivanje neprimjerenih komentara o nečijim fizičkim osobinama ili ponašanju na osnovu roda (npr. izjava da je ženi mjesto u kući ili da nije podobna za određeni posao)
- Upućivanje komentara ili nekorektan odnos prema osobama koje se ne ponašaju u skladu sa stereotipnim rodnim ulogama
- Grub i vulgaran humor ili jezik u odnosu na rod/spol
- Verbalno zlostavljanje nekoga, prijetnje ili podrugivanje nekome na osnovu roda/spola
- Neprijateljska radna sredina prema pripadnicima/ama određenog spola (npr. isključivanje pripadnika jednog spola iz radnog okruženja, radnih zadataka, omalovažavanje rezultata rada, itd.).

Seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje nisu oni odnosi koji su željeni, uzajamni, prihvaćeni ili uzvraćeni. Ovi odnosi su zasnovani na međusobnoj privlačnosti ili prijateljstvu, te ne predstavljaju uznemiravanje zato što nisu neželjeni. Ovakva komunikacija i odnosi intimne naravi predstavljaju područje privatnosti svake osobe, sve dok se dešavaju van profesionalnih okvira i ne narušavaju ugled Ministarstva u javnosti.

III - POSTUPAK PREVENTIVNOG DJELOVANJA

Smjernicama se uspostavlja postupak za preventivno djelovanje, odnosno za interno rješavanje neželjenog ponašanja, uključujući seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje. Postupak za preventivno djelovanje pruža zaposlenicima Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine priliku da riješe problem neželjenog ponašanja na povjerljiv, neprijeteći i sporazuman način. Povjerljivo rješavanje pritužbi ili prijava neželjenog ponašanja doprinosi održavanju radnog okruženja bez sukoba i neprijateljstava i povećava vjerovatnoću da će osobe uključene u postupak preventivnog djelovanja moći nastaviti da rade zajedno.

Postupak preventivnog djelovanja ujedno služi i da se dokumentuju prvobitna nastojanja osobe koja je izložena neželjenom ponašanju da ovakvo ponašanje zaustavi u dobroj vjeri. Pored ovoga, kroz primjenu postupka za preventivno djelovanje se dokumentuje i preduzimanje radnji od strane savjetnice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja, na razrješenju situacije postojećeg neželjenog ponašanja na radnom mjestu.

Provedbom postupka preventivnog djelovanja se ne dira u pravo osobe koja je izložena neželjenom ponašanju, odnosno u obvezu odgovorne osobe u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine na pokretanje krivičnog, građanskog ili stegovnog postupka povodom neželjenog ponašanja.

Cilj postupka preventivnog djelovanja je zaustavljanje neželjenog ponašanja, uključujući seksualno i rodno zasnovano uznemiravanje na radnom mjestu i u vezi sa radnim mjestom. Pored ovoga, postupak ima za cilj da spriječi pojavu seksualnog i rodno zasnovanog

uznemiravanja u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine. Svrha postupka kao takvog je da se zaposlenima omogući da riješe različite situacije na radnom mjestu prije nego što one dosegnu razinu kriminalnog ponašanja ili kršenja etičkih kodeksa, odnosno pravila ponašanja.

Osoba koja je izložena neželjenom ponašanju i osoba koja ispoljava neželjeno ponašanje neće trpiti nikakve posljedice na radnom mjestu zbog učestvovanja u postupka preventivnog djelovanja.

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao ni bilo koja zaposlena osoba neće preduzimati mjere ili radnje koje proizvode negativne posljedice prema zaposlenoj osobi koja se žalila na postojanje neželjenog ponašanja, koja pokrene pitanje postojanja seksualnog ili rodno zasnovanog uznemiravanja na radnom mjestu, ili koja je svjedočila seksualnom ili rodno zasnovanom uznemiravanju. Ukoliko bilo koja zaposlena osoba preduzme takve radnje one će se tretirati kao poseban oblik uznemiravanja.

Mogući razlozi za pokretanje postupka preventivnog djelovanja su:

- a) Neželjeno ponašanje je manje ozbiljne prirode, ali osoba koja je izložena takvom ponašanju želi da ono prestane i traži pomoć u njegovom zaustavljanju,
- b) postupak preventivnog djelovanja se koristi kada osoba na koju je neželjeno ponašanje usmjereno ne želi tražiti sankcije ili stegovne mjere protiv osobe koja ispoljava neželjeno ponašanje (nego bi jednostavno željela dobiti pomoć u zaustavljanju takvog ponašanja),
- c) Uključene strane će vjerovatno i dalje biti u međusobnom kontaktu, a osoba koja je izložena neželjenom ponašanju želi iskoristiti postupak preventivnog djelovanja kako bi održala taj poslovni odnos.

Savjetnik za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja

Poslove prevencije seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja u okviru postupka preventivnog djelovanja u Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine obavlja savjetnica za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja.

Osobe koje su bile ili su izložene neželjenom ponašanju ohrabruju se da se direktno obrate osobi koja ispoljava neželjeno ponašanje – bilo lično, u pismenoj formi ili putem telefona – kako bi joj dale do znanja da je predmetno ponašanje neželjeno, da ih vrijeđa, stvara nelagodu ili utječe na posao. Ovim osobama se preporučuje da vode evidenciju o tome kada i na koji način su ostvarile navedeni kontakt i kakva je bila njegova sadržina.

Osobe kojima je nelagodno da se direktno obrate osobi koja ispoljava neželjeno ponašanje ili izravno obraćanje nije rezultiralo prestankom ispoljavanja neželjenog ponašanja mogu zatražiti pomoć od savjetnice za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja, koja im može pomoći u komuniciranju sa osobom koja ispoljava neželjeno ponašanje, kako bi je obavijestila da je takvo ponašanje neželjeno. Osobi koja

je izložena neželjenom ponašanju preporučuje se da vodi evidenciju o tome kada i na koji način je ostvaren kontakt sa osobom koja ispoljava neželjeno ponašanje i kakva je bila njegova sadržina.

Postupak preventivnog djelovanja se pokreće isključivo na osnovu usmenog ili pismenog zahtjeva osobe koja traži pomoć povodom izloženosti neželjenom ponašanju, koji se podnosi savjetnici za prevenciju seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja. U slučaju da je savjetnik informiran o neželjenom ponašanju od strane treće osobe koja djeluje u povjerenju i s dobrom namjerom, a s ciljem pomoći osobi koja je izložena neželjenom ponašanju, savjetnik će obavijestiti treću osobu da je za službeno pokretanje postupka preventivnog djelovanja neophodno da se osoba koja je izložena neželjenom ponašanju neposredno obrati za pomoć.

Ukoliko je savjetnica informirana o neželjenom ponašanju putem anonimne prijave, preduzet će preventivne radnje posrednog karaktera s ciljem dodatnog obavješćavanja zaposlenih osoba o štetnosti seksualnog i rodno zasnovanog uznemiravanja po osobu i cjelokupnu radnu organizaciju. Za ovu potrebu, moguće je preduzeti sljedeće radnje:

- organizirati zajednički sastanak svih zaposlenih na kojem će tema biti prevencija seksualnog i/ili rodno zasnovanog uznemiravanja;
- ponovno poslati Smjernice e-mailom svim zaposlenim;
- još jednom objaviti Smjernice na oglasnoj tabli, sa navođenjem svoje uloge i kontakt podataka.

Savjetnica će, po prijemu zahtjeva za pomoć:

- a) informisati osobu izloženu neželjenom ponašanju o njenim pravima (pokretanje postupka utvrđivanja stegovne odgovornosti, podnošenje prijave o izvršenom krijičnom djelu nadležnom tužilaštvu u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, pokretanju drugih postupaka zaštite prava),
  - b) Uz suglasnost podnosioca zahtjeva, obavijestiti osobu koja ispoljava neželjeno ponašanje da je takvo ponašanje neželjeno za osobu koja se obratila za pomoć i dostaviti povratnu informaciju osobi koja se obratila za pomoć bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana primanja zahtjeva za pomoć,
  - c) Obavijestiti osobu koja ispoljava neželjeno ponašanje o tome:
    - 1) da je predmetno ponašanje neželjeno iz perspektive osobe na koju je usmjereno, te se stoga od nje traži da takvo ponašanje zaustavi,
    - 2) Da se vode povjerljive evidencije, odnosno dokumentuje provođenje postupka preventivnog djelovanja,
    - 3) da osoba koja ispoljava neželjeno ponašanje ima mogućnost da se izjasni, odnosno pruži obrazloženje o predmetnom ponašanju, a čija svrha obavijesti nije da se činjenično dokaže ili potvrdi da li predmetno ponašanje predstavlja seksualno ili rodno zasnovano uznemiravanje,
    - 4) Uručiti osobi koja ispoljava neželjeno ponašanje primjerak Smjernica.
-

- d) Obavijestiti osobu koja je izložena neželjenom ponašanju da se može ponovno obratiti sa zahtjevom za pomoć ukoliko se neželjeno ponašanje nastavi nakon što je savjetnik obavijestio osobu koja ispoljava ovakvo ponašanje o njegovom neželjenom karakteru. U slučaju ponovnog obraćanja, savjetnik će pružiti dodatne informacije o mogućnosti pokretanja drugih postupaka zaštite.

O svim poduzetim radnjama u vezi s primjenom postupka preventivnog djelovanja savjetnik vodi službenu evidenciju, koja je povjerljive prirode. Evidencija se vodi u povjerenju osim ako osoba izložena neželjenom ponašanju ne poželi da je iskoristi u okviru postupka ulaganja formalne pritužbe/prijave, ako navedeno ponašanje ne prestane. Pristup navedenoj evidenciji isključivo ima savjetnik, koji je u obvezi voditi računa o sigurnosti evidencije. Iznimno, evidencija može biti dostupna ovlaštenim osobama u skladu sa važećim zakonima. Navedena evidencija uključuje:

- 1) Datum podnošenja zahtjeva za pružanje pomoći,
- 2) Ime i prezime, naziv radnog mjesta osobe koja traži pomoć,
- 3) Ime i prezime, naziv radnog mjesta osobe koja ispoljava neželjeno ponašanje,
- 4) Kratak opis neželjenog ponašanja,
- 5) Datum i kratak opis obavijesti koja je uručena osobi koja ispoljava neželjeno ponašanje,
- 6) Sve druge preduzete radnje.

Postupak preventivnog djelovanja je strogo povjerljiv – od savjetnika, osobe koja se obavještava, kao i osobe koja traži pomoć putem postupka preventivnog djelovanja očekuje se da čuvaju povjerljivost podataka u vezi sa provođenjem postupka.

Savjetnica je obvezna sačiniti povjerljivo izvješće u vezi sa provedenim postupkom preventivnog djelovanja, koji sadrži pregled svih poduzetih radnji, u roku od osam dana od dana završetka postupka.